

Een methode ter vervaardiging van Palapont-elementen voor prothesen in eigen techniek

door H. J. van de Kamer, tandarts

Van de vele kunstsharsfabrikaten hebben zich vooral het paladon en palapont een eerste plaats weten te veroveren. Dit is wel te danken aan het feit, dat deze beide kunstsharspraeparaten van de firma Kulzer zoo eenvoudig te verwerken zijn, zonder dat daartoe bijzondere apparaten noodig zijn, doch dat men kan volstaan met de hulpmiddelen in de rubbertechniek gebruikelijk.

Paladon en palapont hebben het voordeel boven soortgelijke praeparaten, dat het niet noodig is, de gipsmodellen voor te verhitten tot temperaturen, die voor gips feitelijk te hoog zijn en waardoor uiteindelijk fouten ontstaan in de werkstukken, die wij niet in de hand hebben te corrigeeren.

De duurzaamheid van paladon en palapont is zeer bevredigend te noemen, mits men de gebruiksaanwijzing der firma Kulzer streng in acht neemt.

Uit hygiënisch oogpunt bezien staat het paladon boven de rubber. Rubber toch wordt op den duur micro-poreus, waardoor zelfs bij zeer goede verzorging der prothese door de patiënt, de prothese toch niet voldoende zuiver kan worden gehouden, wat dan irritatie van mondslijmvlies en gingiva ten gevolge heeft. Dit alles nog afgezien van de vaak zeer schadelijke kleurstoffen die in de rubber worden verwerkt.

Paladon zoowel als palapont worden door het weefsel veel beter verdragen, zijn in zekeren zin „gewebsvriendlich”.

Palapont als vervangingsmateriaal voor porcelein heeft het voordeel van onbreekbaarheid, slijt door de kauwfunctie even gelijkmatig af als de natuurlijke elementen, waardoor overbelasting van

de wortels wordt voorkomen, wanneer het als materiaal voor kroon- en brugwerk wordt benut. Voorts is het mogelijk het palapont voor ieder geval individueel kleur en vorm te geven die men menscht.

Nu momenteel een gebrek aan tanden zich doet voelen, wil ik hieronder een methode beschrijven, waarmede het mogelijk is op betrekkelijk eenvoudige wijze kunstsharselementen te vervaardigen in eigen techniek.

Neem hiertoe voor modellen, porcellenen of kunstsharselementen van de gewenschte vormen. Modelleer nu een wasrol zoo, dat een afdruklepel voor de onderkaak er overheen past. Plaats op die wasrol de uitgezochte elementen op een onderlinge afstand van \pm een centimeter. Molaren en praemolaren kunnen zonder meer op de wasrol worden geplaatst en er even op worden vastgesmolten.

Gebruikt men kunstharstanden als frontelementen, dan geldt hiervoor hetzelfde.

Bij gebruik van crampontanden moeten de crampons met een waslaagje worden bedekt en de rugzijde der elementen wat worden bijgemodelleerd. (fig. 1 en 2).

Nu wordt met Dentocoll een afdruk genomen in een *gewone* afdruklepel voor de onderkaak. Na afkoeling verkrijgt men dan, na verwijdering der elementen en de lepel, een elastisch negatief. In deze Dentocoll-afdruk giet men nu met een lepel gesmolten roode was en laat in water afkoelen. De wasmodelletjes laten zich nu zeer gemakkelijk uit de Dentocoll verwijderen. Men kan de afdruk natuurlijk vele malen gebruiken, zoodat het mogelijk is heele series wasmodellen te

maken van en enkelen Dentocoll-afdruk. De wasmodellen worden nu nog een beetje bijgewerkt en zijn dan gereed om

warmd dat de was zacht wordt, doch liefst niet smelt, waarna de was met een geschikt instrument wordt verwijderd en

Fig. 1

in een gewone goedsluitende dooscuwet te worden ingegipst.

Men vult een cuwethelft tot den rand met niet al te dik aangeroeerde gips.

Voor de tanden en kiezen is nu de wijze van inbedden verschillend.

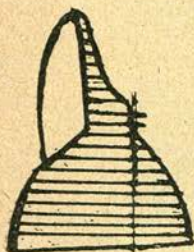

Fig. 2

De kiezen zet men met den onderkant op de gips. Niet teveel in de gips drukken, doch betrekkelijk losjes er op zetten. (fig. 3)

De tanden worden voor de helft in de gips gedrukt met de labiale zijde boven. (fig. 4). In één cuwet kan men zoo ongeveer 40 modellen ingipsen. Na separatie met een zeepoplossing giet men nu de tweede laag, daarbij zorg dragend, dat er geen luchtbelln achterblijven. In warm water wordt de cuwet zoover ver-

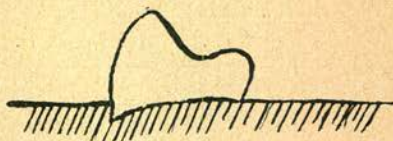

Fig. 3

de beide cuwethelften met kokend water van de laatste wasresten worden gezuiverd. Na de bekende behandeling met calciumchloride en waterglas, laat men de cuwethelften goed afkoelen. Voor het

Fig. 4

stoppen roert men nu het palapont aan tot het de consistentie van stopverf heeft verkregen.

Voor de kiezen kan men volstaan met één kleur. Het palapontdeeg wordt nu in kleine balletjes ter grootte der vormen goed in deze aangedrukt. Is zoo de heele cuwet gevuld, dan legt men nog ter verkrijging van een zekeren overdruk op ieder vormpje een klein balletje palapont, waarna de cuwet gesloten kan worden.

Het verdient aanbeveling een blaadje cellophaan tusschen de beide cuwethelften te leggen, dat ook tijdens het polymeeri-seeren niet wordt verwijderd.

Ter verkrijging van een mooi effect stopt men de tanden liefst in twee kleuren, d.w.z. een tandkleur en een glazuur-massa nr. 1. Ook hier maakt men de palapontmassa aan tot een goed kneedbaar deeg. De verdeeling der beide kleuren ziet men het beste uit fig. 5. Het

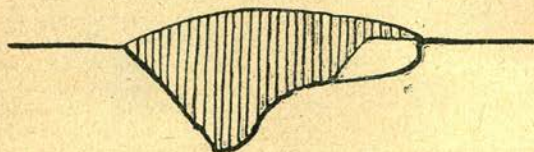

Fig. 5

stoppen geschiedt hier uitsluitend in die cuvetthelft, waarin de rugzijde der tanden is ingebed, doch in overmaat, zoodat bij het persen voldoende materiaal aanwezig is. Met cellophaan proefpersen en een eventueel tekort aanvullen. Daarna weer cellophaan en cuvet voorgoed sluiten.

Wil men een bijzonder mooi resultaat bereiken, dan kan men na het proefpersen nog met behulp van de palapont-verfdoos kleine glazuurbarstjes, verkleuringen etc. op de labiale vlakken der tanden aanbrengen. Het verdient nu wel aanbeveling om over deze zoo geverfde labiale vlakken nog een zeer dunne laag palapont aan te brengen. Hiertoe rolt men een stukje palapont-deeg van glazuurmassa nr. 1 tusschen twee cellophaanblaadjes met behulp van

een rond houtje (potlood b.v.) goed dun uit en brengt dit zoo verkregen dunne blaadje palapont op de tanden.

Sluiten der cuvet met een blaadje cellophaan er tusschen en even persen.

Men heeft het met deze methode nu in de hand de individueele eigenaardigheden van ieder geval zoo goed mogelijk na te bootsen, vooral bij partieele prothesen waarbij frontelementen moeten worden vervangen.

Door het benutten van cellophaan tijdens het polymeriseeren komen de tanden al geheel gepolijst op de labiale vlakken uit de cuvet, zoodat de fijne contouren die men op de labiale vlakken der tanden door den perfecten Dentocollafdruk heeft verkregen, niet door polijsten behoeven te worden beschadigd.